

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
“АКСУБАЙ МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ”
МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕ

РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН
МУНИЦИПАЛЬНОЕ ОБРАЗОВАНИЕ
«АКСУБАЕВСКИЙ МУНИЦИПАЛЬНЫЙ
РАЙОН»

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
СУНЧЕЛЕЕВСКОГО СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ

423052, Республика Татарстан, Аксубаевский муниципальный район, с. Сунчелеево, ул. Ленина, 76.
Тел. (8-84344-4-98-24) ОГРН 1061665002080,
ОКПО 94318582, ИНН/КПП 1603004776/160301001

КАРАР

№ 1

19 гыйнвар 2024 ел

Салым түләүчеләргә, салым агентларына салымнар һәм жыемнар турында
муниципаль хокукий актлар куллану мәсьәләләре хакында язма аңлатмалар
биру буенча муниципаль хезмәт күрсәтүнөң административ регламентын раслау
турында

Россия Федерациисе Салым кодексы 34.2 маддәсө, «Россия Федерациисенә
жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06
октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 14 статьясы нигезендә,
Аксубай муниципаль районның Сөнчәле авыл жирлеге башкарма комитеты,

Карап итө:

- Салымнар һәм жыемнар турында муниципаль хокукий актлар куллану
мәсьәләләре буенча салым түләүчеләргә һәм салым агентларына язма
аңлатмалар биру буенча муниципаль хезмәт күрсәтү буенча күшымтада бирелә
торган административ регламентын расларга.
- Әлеге каарны Татарстан Республикасының рәсми хокукий мәгълүмат
порталында бастырып чыгарырга (<http://pravo.tatarstan.ru>) һәм Аксубай муниципаль
районның рәсми сайтында урнаштырырга (<http://aksubaev.tatarstan.ru>).
- Әлеге карап гамәлдәге закон нигезендә үз көченә керә.

Сөнчәле авыл жирлеге
Башкарма комитет житәкчесе

И.В. Крайнова

РАСЛАНГАН
Сөнчөле авыл жирлеге
башкарма комитеты
каары белән
19.01.2024ел N 1

Салым түләүчеләргә һәм салым агентларына салым һәм жыемнар турында
муниципаль хокукий актлар куллану мәсьәләләре буенча язма аңлатмалар бири
буенча муниципаль хезмәт күрсәту административ регламенты

I. Гомуми нигезләмәләр

- 1.1. Салымнар һәм жыемнар турында муниципаль норматив хокукий актларны куллану мәсьәләләре буенча салым түләүчеләргә һәм салым агентларына язма аңлатмалар бири буенча муниципаль хезмәт күрсәту административ регламент (алга таба - Административ регламент) - Сөнчөле авыл жирлеге Башкарма комитетының стандартын, составын, гамәлләр (административ процедуралар) срокларын һәм эзлеклелеген билгели (алга таба-административ процедуралар) - авыл жирлеге администрациясе) салымнар һәм жыемнар турында муниципаль хокукий актларны куллану мәсьәләләре буенча авыл жирлеге администрациясенә кергән мөрәжәгатьләргә язма аңлатмаларны карау һәм өзөрлөү буенча муниципаль хезмәтне башкарганда.
- 1.2. Муниципаль хезмәт күрсәтүне турыдан-туры көйләүче норматив хокукий актлар исемлеге, норматив хокукий актларның реквизитларын һәм аларны рәсми бастырып чыгару чыганакларын күрсәтеп:

- Россия Федерациисе Конституциясе ("Российская газета", 25.12.1993, N 237);
- Россия Федерациисе Салым кодексы (Беренче Өлеш) ("Россия Федерациисе законнары жыентығы", 03.08.1998, N 31, 3824 маддә);
- "Россия Федерациисендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон ("Россия Федерациисе законнар Жыене", 06.10.2003, N 40, 3822 статья);

Федераль закон 27.07.2010 N 210-ФЗ Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүне оештыру турында (Российская газета, 30.07.2010, п 168).

1.3. Гариза бирүчеләрнең тасвирламасы.

Муниципаль хезмәт күрсәтүдә мөрәжәгать итүчеләр булып Россия Федерациисе гражданнары, юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр, чит ил гражданнары һәм гражданлығы булмаган затлар, дәүләт органнарыннан һәм аларның территориаль органнарыннан, бюджеттан тыш дәүләт фондлары органнарыннан һәм аларның территориаль органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан тыш), шулай ук Россия Федерациисeneң халықара килешүләре яки Россия Федерациисе законнары белән билгеләнгән очраклардан тыш (алга таба - гариза бирүче).

Мөрәжәгать итүчеләр исеменнән, муниципаль хезмәт күрсәткәндә, шул исәптән гариза биргәндә (юллама биргәндә), Россия Федерациисе законнары нигезендә яисә гариза бирүчеләргә Россия Федерациисе законнары нигезендә билгеләнгән тәртиптә гариза бирүчеләр исеменнән муниципаль хезмәт күрсәткәндә (алга таба - вәкаләтле вәкил) чыгыш ясау вәкаләтләре бирелгән затлар чыгыш ясый ала.

1.4. Муниципаль хезмәт күрсәту Кагыйдәләре турында мәгълүмат бири тәртибе.

Муниципаль хезмәт күрсәту Кагыйдәләре түрында мәгълүмат бирү авыл жирлеге хакимиятенәң рәсми сайтында, мәгълүмат стендында телефон һәм почта элемтәсе, электрон почта чараларын кулланып башкарыла.

Муниципаль хезмәт күрсәту түрында гаризалар авыл жирлеге администрациясе аша яки электрон почта аша жибәрелә.

Авыл жирлеге администрациясе Татарстан Республикасы, Аксубай районы, Сөнчәле авылы, Ленин урамы, 76 йорт адресы буенча урнашкан.

Авыл жирлеге администрациясе белгечләре тарафыннан муниципаль хезмәт күрсәту мәсьәләләре буенча кызықсынган затларны кабул итү режимы: дүшәмбәдән пәнҗешәмбегә кадәр 08.00 сәгатьтән 16.00 сәгатькә кадәр, тәнәфес 12.00 сәгатьтән 13.00 сәгатькә кадәр.

Эш көне алдыннан муниципаль хезмәт 08.00 сәгатьтән 15.00 сәгатькә кадәр, 12.00 сәгатьтән 13.00 сәгатькә кадәр күрсәтелә.

Телефоннар: 8 (843)444-98-24

Муниципаль хезмәт күрсәту түрында мәгълүматны үз эченә алган рәсми сайтларның адреслары: Aksubaev.tatarstan.ru

1.5. Муниципаль хезмәт күрсәту мәсьәләләре буенча мәгълүмат алу тәртибе.

Муниципаль хезмәт күрсәту процедурасы түрында мәгълүмат алырга мөмкин:

шәхси мәрәжәгать иткәндә;

почта, телефон элемтәсе һәм электрон почта чараларын кулланып;

- хакимиятнәң рәсми сайтында мәгълүмат урнаштыру аша;

- авыл жирлеге Хакимиятнәң мәгълүмат стендыннан.

Язма мәрәжәгатькә җавап бирү вакыты, шул исәптән электрон документ формасында, язма мәрәжәгать теркәлгәннөн соң утыз календарь көннөн артмаска тиеш.

Язулы мәрәжәгательләр буенча мәгълүмат биргәндә, шул исәптән электрон документ формасында, кызыксынучы кешегө бирелгән сорауларга ачык һәм анлаешлы җавап бирелә, җавап әзерләгән белгечнәң фамилиясе, исеме, әтисенең исеме (соңғысы булганда) һәм телефон номеры күрсәтелә. Мәрәжәгатькә язма җавап почта аша кызыксынган кешенең адресына яки мәрәжәгатьтә күрсәтелгән электрон почта адресына жибәрелә.

Телефон шалтыратуларына җавап биргәндә вазифаи затлар муниципаль хезмәт күрсәту мәсьәләләре буенча мәрәжәгать итүчеләргә жентекләп хәбәр итәләр. Телефоннан шалтыратуга җавап авыл жирлеге администрациясенең исеме, граждан шалтыраткан авыл жирлеге администрациясе белгеченең фамилиясе, исеме, әтисенең исеме (соңғысы булганда) түрында мәгълүммәттән башланырга тиеш. Шалтыратуны кабул иткән белгеч бирелгән сорауларга үзе җавап бирә алмаган очракта, телефон шалтыратуы башка вазифаи затка юнәлтелә (тәржемә итәлә) яки мәрәжәгать итүчегә киреклә мәгълүматны алу өчен телефон номеры .

хәбәр ителә.

1.5.1. Муниципаль хезмәт күрсәту мәсьәләләре буенча мәгълүмат урнаштыру тәртибе, формасы һәм урыны.

Хакимиятенең рәсми сайты Aksubaev.tatarstan.ru, авыл жирлеге Хакимиятенең мәгълүмат стенды, тәбәк дәүләт мәгълүмат системалары Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр (функцияләр) реестры һәм порталы тубәндәгә мәгълүматны үз эченә ала:

- авыл жирлеге хакимиятенен урнашу урыны һәм эш графигы, шулай ук күрсәтелгән мәгълүматны алу ысуллары турында;
- муниципаль хезмәт күрсәтүче авыл жирлеге администрациясе белгеченең белешмә телефоннары турында;
- "Интернет" мәгълүмат-төлекоммуникация чөлтәрендәге авыл жирлеге хакимиятенең рәсми сайты һәм аның электрон почтасы адресы турында;
- дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр (функцияләр) порталы, бердәм дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр (функцияләр) порталы адреслары турында;
- муниципаль хезмәт күрсәту буенча мәгълүмат алу тәртибе; муниципаль хезмәт күрсәту барышы турында белешмеләр, шул исәптән дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр (функцияләр) порталын, бердәм дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр (функцияләр) порталын кулланып;
- муниципаль хезмәт күрсәту өчен кирәклө документлар исемлеге, аларның формалары, тутыру үрнәкләре, алу ысулы, шул исәптән электрон формада;
- муниципаль хезмәт күрсәтүне җайга салучы норматив хокукый актлардан өзөмтәләр.

II. Муниципаль хезмәт күрсәту стандарты

2.1. Муниципаль хезмәтнәң исеме: салымнар һәм жыемнар турында муниципаль хокукый актларны куллану мәсьәләләре буенча салым түләүчеләргә һәм салым агентларына язмача анлатмалар бирү (алга таба - муниципаль хезмәт).

2.2. Муниципаль хезмәт күрсәтүче авыл жирлеге хакимиятенең исеме.

Муниципаль хезмәтне авыл жирлеге администрациясе белгече (алга таба - Администрация белгече) күрсәтә.

2.3. Муниципаль хезмәт күрсәту нәтижәсе.

Муниципаль хезмәт күрсәту нәтижәсе булып салымнар һәм жыемнар турында муниципаль хокукый актларны куллану мәсьәләләре буенча язма анлатма тора.

2.4. Муниципаль хезмәт күрсәту вакыты.

2.4.1. Салымнар һәм жыемнар турында муниципаль хокукый актларны куллану мәсьәләләре буенча мәрәҗәгать итүчеләрнәң мәрәҗәгатьләре Администрация

белгече тарафыннан үз компетенциясе чиклөрендө тиешле мәрежәгать көргөн көннөн алып утыз календарь көн девамында карала. Администрация белгече житәкчесе карапы буенча елеге срок озайтылырга мөмкин, өмма бер айдан да артық түгел, мәрежәгать жибәргөн гариза бирүчегө аны карау срокын озайту турында хәбәр итү белән.

2.4.2. Муниципаль хезмәт күрсәтүне туктату өчен нигезләр Россия Федерациясе законнарында каралмаган.

2.4.3. Муниципаль хезмәт күрсәтү нәтижәсө булган Документ адресатка почта адресы (электрон почта адресы) буенча жибәрелә яки ул имзаланғаннан соң 1 эш көне эчендә шәхсән тапшырыла.

2.5. Муниципаль хезмәт күрсәтү өчен хокукий нигезләр.

Муниципаль хезмәт күрсәтү елеге административ регламентның 1 бүлегенен 1.2 пунктында күрсәтелгөн норматив хокукий актлар нигезендә башкарыла.

2.6. Муниципаль хезмәт күрсәтү өчен тиешле хокукий актлар нигезендә таләп итеп торган документларның (аларның күчермәләренен) тулы исемлеге.

2.6.1. Муниципаль хезмәт күрсәтү өчен мәрежәгать итүче (юридик зат, физик зат, шәхси эшмәкәр) авыл жирлеге администрациясенә салымнар һәм жыемнар турында муниципаль хокукий актларны куллану мәсьәләләре буенча язма аңлатмалар бирү турында язма мәрежәгать жибәрә (алга таба - мәрежәгать).

2.6.2. Муниципаль хезмәт күрсәтү өчен кирәклө документлар исемлеге.

Муниципаль хезмәт күрсәтү өчен нигез булып гариза бирүченен авыл жирлеге администрациясенә көргөн салымнар һәм жыемнәр турындағы муниципаль хокукий актларны куллану мәсьәләләре буенча язма аңлатмалар бирү турындағы мәрежәгате (алга таба - мәрежәгать) тора.

2.6.3. Гариза бирүче үзенен язма мәрежәгатенде мәжбүри рәвештө:

жирле үзидарә органы исеме, яки житәкченен фамилиясе, исеме, әтисенен исеме (булган очракта), яки язма мәрежәгать жибәрелгөн тиешле кешенен вазифасы;

оешманың исеме яки фамилиясе, исеме, ата исеме (булган очракта) мәрежәгать жибәргөн гражданың исеме;

гариза бирүченен тулы почта адресы, аңа жавап жибәрергө кирәк;

- мәрежәгатьнен эчтәлеге;

- йөз имzasы;

мәрежәгать итү датасы.

Кирәк булганда, үз дөлилләрен раслау өчен, гариза бирүче язма мәрежәгатын документлар һәм материаллар яки апартың күчермәләрен куша.

2.6.4. Юридик затның язма мәрежегате гариза бирүченен реквизитларын, датасын һәм теркәлү номерын, башкаручының фамилиясен һәм телефон номерын күрсөтеп, житәкченен яки тиешлә документларга күл кую хокуқына ия булган вазифаи затның имzasы белән бланкта рәсмиләштерелә.

2.6.5. Электрон документ формасында килген мәрәжәгать өлеге Административ регламентта билгеләнгән тәртиптә каралырга тиеш. Мәрәжәгатьтә мәрәжәгать итүче үзенен фамилиясен, исемен, әтисенен исемен (булган очракта), электрон почта адресын, әгәр жавап электрон документ формасында жибәрелергә тиеш булса, һәм жавап язма формада жибәрелергә тиеш булса, почта адресын күрсәтергә тиеш. Мәрәжәгать итүче мондый мәрәжәгатькә кирәклө документларны һәм материалларны электрон формада күшарга яки күрсәтелгән документларны һәм материалларны яки аларның күчөрмөләрен язма формада жибәрелергә хокуклы.

Хакимиятнең жаваплы кешесө тарафыннан шәхси кабул итү вакытында гариза бирүче аның шәхесен раслаучы документ күрсәтә һәм үзенен телдән мәрәжәгать итүенен эчтәлеген аңлаты.

2.6.6. Муниципаль хезмет курсеткәндә мәрәжәгать итүчеден муниципаль хезмет курсетү белән бәйлә мәнәсебәтлөрнә жайга салучы норматив хокукий актларда каралмаган документларны нәм мәғълүматны тапшыруны яки гамәлләр башкаруны таләп итү тыела.

2.7. Муниципаль хезмет курсетү бечең кирәклө документларны кабул итүден баш тарту өчен нигезләрнең тулы исемләгә.

Авыл жирлөгө администрациясе тарафыннан муниципаль хезмет курсетү өчен кирәклө документларны кабул итүден баш тарту өчен нигезләр Россия Федерациясе законнарында каралмаган.

2.8. Муниципаль хезмет курсетүдән баш тарту өчен нигезләрнең тулы исемләгә.

Муниципаль хезмет курсетүдән тубәндеге очракларда баш тартырга кирәк:

2.8.1. Өгөр язма мәрәжәгатьтә мәрәжәгать жибәргөн гражданның фамилиясе яки жавап жибәрелергә тиешлә почта адресы күрсәтелмәсе, мәрәжәгатькә жавап бирелми.

2.8.2. Өгөр язма мәрәжәгатынен тексты уқылмаса, мәрәжәгатькә жавап бирелми һәм ул дәүләт органына, жирле үзидарә органына яки вазифаи затка аларның компетенциясөнә ярашты ревәштә карауга жибәрелми, бу хакта мәрәжәгать теркәлгән көннән алып жиде кән эчендә мәрәжәгать жибәргөн гражданга, әгәр аның фамилиясе һәм почта адресы уқылышында мәмкин булса, хәбәр ителе.

2.8.3. Өгөр гражданның язма мәрәжәгатенән элек жибәрелгөн мәрәжәгатыләр белән бәйлә рөвештә аңа күп талкырлар язма жаваплар бирелгән соруу булса, һәм шул ук вакытта мәрәжәгатьтә яна дөлгөлөр яки шартлар китерелмәсе, жирле үзидарә органы житәкчесе, вазыйфаи зат яки аңа вәкаләтле зат чираттагы мәрәжәгатынен нигезсәзлөгө һәм өлеге месъәлә буенча граждан белән хат алышуны туктату турында Карап кабул итәргә хокуклы, бу мәрәжәгать һәм элек жибәрелгөн мәрәжәгатыләр бер ук жирле үзидарә органына яки бер ук вазифалы

кешегө жибәрелгән. Әлеге карап турында мәрәжәгать жибәргөн граждан хәбер ителе.

2.8.4. Әгәр дә мәрәжәгаттың күелгән сорауның асылы буенча жавап дәуләт яки Федераль закон белән сакланы торған башка серне тәшкил итүче мәгълүматны ачмыйча бирелмәсә, мәрәжәгаттың жибәргөн гражданга әлеге мәгълүматны ачу рәхсәт итеп мәрәжәгаттың сәбәпле, анда күелгән сорауның асылы буенча жавап бирү мөмкин түгеллеге турында хәбәр ителе.

2.8.5. Әгәр мәрәжәгаттың вазифаи затның шулай ук аның гайлә әгъзаларының тормышына, сәламәтлегенә һәм мәлкетенә карата әдәпсөз яки мыскыллаучы сүзләр, янаулар булса, мәрәжәгаттың асылда күелгән сорауларга жавапсыз калдырырга һәм мәрәжәгаттың жибәргөн гражданга хокукны дерес кулланмау турында хәбәр итәргә хокуклы.

2.8.6. Административ регламенттың 2.8.1 - 2.8.5 пунктларында курсәтелгөн нигезләрдән тыш, электрон ләберлөр формасында киптән мәрәжәгаттыләрне караудан баш тарту өчен нигез булып авторның үзе турында дәрес булмаган мәгълүматны һәм (яки) жавап ечен адресны курсәтуе дә тора ала.

2.8.7. Гариза бирүче, өгәр мәрәжәгаттың күелгән сорауларга жавап бирелмәсә, авыл жиirlеге администрациясенә кабат мәрәжәгат жибәрергә хокуклы.

2.9. Муниципаль хәзмет курсетү вакытында гариза бирүчедән алына торған түләү күләме.

Муниципаль хәзмет курсетү бушлай башкарыла.

2.10. Муниципаль хәзмет курсетү турында запрос биргендә һәм муниципаль хәзмет курсетү нәтижәсен алганда чиратта торуның максималь вакыты.

Муниципаль хәзмет курсетү турында запрос биргендә һәм муниципаль хәзмет курсетү нәтижәсен алганда чиратта тору вакыты 15 минуттан артмаска тиеш.

2.11. Гариза бирүченән муниципаль хәзмет курсетү турындагы үтенечен теркәү вакыты.

Мәрәжәгать авыл жиirlеге администрациясенә көргөннән соң 1 көн эчендә мәжбүри теркәлергә тиеш.

2.12. Муниципаль хәзмет курсете торған биналарга, коту залына, муниципаль хәзмет курсетү турында запросларны тутыру урыннарына, аларны тутыру үрнәкләре белән мәгълүмати стендларга һәм һәр муниципаль хәзмет курсетү өчен кирәклө документлар исәплөнә, шул исәптән әлеге объектларның инвалидлар өчен үңайлылыгын тәэмин итүгә таләпләр.

Бинага янын территория парковка урыннары белән жиһазландырылышы турында (шул исәптән инвалидларның транспорт чаралары өчен) аларны урнаштыру өчен чын мөмкинлектән чыгып.

Муниципаль хәзмет курсетү өчен бүләп бирелгән биналар санитар нормаларга һәм кагыйдәләргә туры килдергә тиеш.

Гариза бирүчеләрне мәтълумети материаллар белән таныштыру өчен

билгеләнгән урыннар документлар ресмиләштерү мөмкинлеге өчен мәгълүмати стендлар, урындыклар һәм өстәлләр белән жиһазланырыла. Мәгълүмат стендлары Администрация белгече кабинеты (эш урыны) янында урнаштырылырга тиеш.

Мәгълүмат стендларында, авыл жирлеге хакимиятенең рәсми сайтында тубәндәге мәгълүмат материаллары урнаштырыла:

- муниципаль хезмет курсетүне башкару мәсьәләләре буенча норматив хокукый актлар турында мәгълүмат;
- гариза бланкларын тутыру үрнәкләре;
- гаризалар бланклары;
- адреслар, телефоннар һәм хакимият белгечләрен кабул иту вакыты;
- хакимият белгечләрен кабул иту сөгагъларе;
- муниципаль хезмет курсетү берышында кабул итеп торган гамәлләргә (гамәлсезлеккә) һәм карапларга шикаять бирү тәртибе.

Гаризаларны тутыру, гражданнарны шәхси кабул итүнә кетү һәм үткәрү урыннары урындыклар, өстәлләр белән жиһазланырыла, гаризалар үрнәкләре һәм язма мәрәҗәттәр язу өчен канцелярия кирәк-яраклары белән тәэммин ителә.

Гариза биручеләрне кабул иту өчен билгеләнгән кабинетлар урындыклар, өстәлләр, канцелярия кирәк-яраклары, кабинет номеры: курсәтләгән мәгълүмат такталары (курсәткечләр) белән жиһазланырылырга тиеш.

Муниципаль хезмет курсетүче вазыйфай затның эш урыны тулы күләмдә муниципаль хезмет курсетүне оештырырга мөмкинлек бирүче компьютер техникасы һәм орттехника чаралары белән жиһазланырыла.

Интернет мәгълүмат-төлекоммуникация чөлтәрәнә чыгу тәэммин ителә.

Муниципаль хезмет агуда инвалидлар өчен унайтылык тәэммин иту максатларында:

- административ бинага керү урыны пандус, махсус коймалар һәм коймалар белән жиһазланырылырга тиеш, алар инвалидларга, шул исәптән коляскалы креслолар кулланган инвалидларга да, киртасез көрүнә тәэммин итә;
- шәхси кабул иту һәм шәхси кабул итүнә кетү өчен биналар санитар-эпидемиологик кагыйдәләргә һәм нормативларга туры киләргә тиеш;
- аз хәрәкәтләнүче кунаклар өчен мөмкин булган һәм функциональ процесс белән үзара бәйләнгән бүлмәләр унайтылык өчен компакт ревештә, бер дәрәҗәдә урнаштырыла;
- баскычлар, коридорлар, холллар, житерлек яктырту белән кабинетлар;

кафель идәннәрен һәм ишек тәбән ислек алмаганда жәнси тышлыклар;

коридорлар һәм баскычлар буенча йөргөндә Төрек өчен стеналар буйлап перила (култыклар);

- заманча оргтехника һәм телекоммуникация charalары (компьютер, факсимиль элемтә h. b.);
- бактерицид лампалар;
- белешмә материаллар һәм кабул иту графигы белән стендлар;
- функциональ яктан уңайлы, дымлы зшкертелә торган жиһаз;
- көтү урыннары саны административ бинаның чын йөклөнешенә һәм мөмкинлекләренә карап билгеләнә, ёмма биштән ким була алмый.

2.13. Муниципаль хезмет курсетүнен уңайлылык һәм сыйфат курсеткечләре:

- хезмәт курсетү турсында мәгълүмат алуның төрле ысууллары булу;
  - закон таләпләрен һәм елгеге административ регламентны утау;
  - артык административ процедураларны һәм административ гамәлләрне бетерү;
  - гариза бирүчеләр төкъдим иткән документлар санын киметү;
  - муниципаль хезмет курсетү вакытын кыскарту;
- муниципаль хезмәт курсетүче хакимият белгечләрен һәнәри вәзерләү;

Бөек Ватан сугышында катнашучыларга һәм инвалидларга, коляскаларда йөрүче инвалидларга, терек-харекәт аппараты бозылған, ишетү, күру сәләте бозылған инвалидларга чираттан тыш хезмет курсетү.

2.15. Башка таләпләр, шул исегтен электрон формада һәм КФУдә муниципаль хезмәтләр курсетү үзенчәлекләрен исәлкә алып:

- муниципаль хезмәт алу өчен кирекле документлар исемлеге, авыл жирлеге администрациясенең эш режимы, контакт телефоннары һәм гариза бирүчеләр өчен башка контакт мәгълүматлары турсында мәгълүматның булуы;
- гариза бирүчеләргә муниципаль хезмет алу өчен кирекле сорауны һәм башка документларны электрон формада тутыру мөмкинлеге;
- гариза бирүчегә мәгълүмат-телекоммуникацион технологияләр кулланып муниципаль хезмет курсетү турсында сорау бирү мөмкинлеге;
- мөрәжәгать итүчөн муниципаль хезмет курсетү түрүндагы сорауны электрон формада үтәү барышы түрүндә мәгълүмат алу мөмкинлеге;
- мөрәжәгать итүче өчен Татарстан Республикасы тәрриториясендә "бер тәрәз" принцибы буенча ыц итүче КФУ булса, КФУгә бер тапкыр мөрәжәгать иту

мемкинлеге.

III. Муниципаль хезмет курсату буенча административ процедураларның составы, эзлекелеге һәм үтөлеш вакыты, аларны үтәү тәртибенә таләпләр, шул иселгән административ процедураларны электрон формада үтешу үзәннәлекләре

3.1. Административ процедурага эзлекелеге.

Муниципаль хезмет күрсәтүне башкаруның административ процедуралары эзлекелеге үз эченә тубәндеге гамелләрне ала:

- мәрәжәгатьне кабул иту һәм теркәү;
- мәрәжәгатьне карау;
- гариза бирүчегә мәрәжәгать итүгө жазал өзөрләү һәм юнәлеш биры.

3.1.1. Мәрәжәгатыләрне кабул иту һәм теркәү.

Муниципаль хезмет күрсәтүне башлау өчен нигез булып мәрәжәгать итүчедән хакимияткә почта, факсимиль әлемтә аша яки электрон ревештә мәрәжәгать иту тора.

Мәрәжәгать администрациягә көргөннөн соң 1 көн өчендә мәжбүри теркәлергә тиеш.

Мәрәжәгатьне кабул иту һәм теркәү өчен документларны кабул иту һәм теркәү өчен жаваплы белгеч жаваплы.

Почта һәм факсимиль әлемтә аша жиберелгән мәрәжәгатыләр һәм аларны карау белән бәйле документлар башта документларны кабул иту һәм теркәү өчен жаваплы белгечкә килә.

Электрон почта аша килгән мәрәжәгатыләр көн саен документларны кабул иту һәм теркәү өчен жаваплы белгеч тарафыннан, хакимият житеқчесе тарафыннан билгеләнгән тәртиптә гадәти язма мәрәжәгатыләр буларак карау өчен, бастырыла һәм рәсмиләштерелә.

Документларны кабул иту һәм теркәү өчен жаваплы белгеч беренчел эшкәртүне (хатларны адреслашучын дөрөслеген тикшерү, мәрәжәгатынән аерылгысыз өлеше булган барлык күштәләләр һәм башка документларның булумавын тикшерү, граждан мәрәжәгате мәсьәләләренән ачылған уку, билгеләү) һәм керүче хатларны теркәү журнальында мәрәжәгатыләрне теркәүне гамәлгә ашыра.

Мәрәжәгать итүченән мәрәжәгатен теркәгәннән соң 1 эш көне өчендә документларны кабул иту һәм теркәү өчен жаваплы белгеч мәрәжәгатынә Административ регламентның 2.6 - 2.7 пунктларында билгеләнгән таләпләргә туры килү-килмәвенд тикшерә.

Документларны кабул иту һәм теркәү өчен жаваплы белгеч тарафыннан тулышынча яки өлешчә булмаган документларны күшү турында курсөтлөн мәрәжәгать көргөндә, мәрәжәгатынә күшүлә торган тиешле документлар булмау

турында акт төзелө.

3.1.2. Мөрәжәгатьлөрне карау.

Теркөлү үткөн язма мөрәжәгатьлөр хакимият белгеченә тапшырыла.

Администрация житәкчесе мөрәжәгатьнең тексты, аңа күшүлгөн документлар белөн танышу нәтижәлөрө буенча алар күлгөннөн соң 2 эш көнө дөвамында:

мөрәжәгатьтө күелгөн сорауларны карау Администрация компетенциясөнө карыймы-юкмы икәнен билгели;

мөрәжәгатьнең характеристын, таңалдә булу вакытын һәм карау вакытын билгели;

йөклөмөнө үтеучене билгели;

йөклөмөлөрнө үтәүнә һәм контролъгө мөрәжәгатьне карауны күя.

Авыл жирлөгө администрациясе житәкчесе карары-анды күелгөн сорауларның асылы буенча мөрәжәгатьне карау яки гариза бирүчегө хат өзөрлөү турында, өгөр дә күелгөн сорауны карау авыл жирлөгө администрациясе компетенциясөнө көрмәсө, бирелгөн сорауга жавап бири мөмкин түгеллөгө турында резолюция.

Документларны кабул итү һәм теркөу ечен жаваплы белгеч авыл жирлөгө администрациясе житәкчесеннән Документлар тапшырылғаннан (кабул итептөннөн) 1 эш көнө эченде, күшүлгөн документлар белөн бергө, Администрация белгеченә мөрәжәгать тапшыра.

3.1.3. Жавапларны өзөрлөү һәм жиберү.

Администрация белгече мөрәжәгатьне карауны һәм жавапны Административ регламентның 2.4.1 пункттында билгелендөн срекларда өзөрлеүнә тәэмин итө.

Администрация белгече күлгөн гаризаны карый һәм язмача аңлатма бирэ.

Сорауга жавап гади, ачык һәм аңлаөшлы формада авыл жирлөгө администрациясе житәкчесе яки аны алмаштырган зат имзасы белөн бирелө.

Жавапта шулай ук мөрәжәгатьке жавап өзөрлөү ечен жаваплы вазифаи затның фамилиясе, исеме, атисенен исеме (булган очракта), телефон номеры күрсөтелө.

Мөрәжәгать итученең мөрәжәгатенә жавапты авыл жирлөгө администрациясе житәкчесе, вәкаләтте вазыйфаи заттан жавап проектын алғаннан соң 2 эш көнөннөн дә артық булмаган вакытта имзальы.

Жавап имзаланғаннан соң, документларны кабул итү һәм теркөу ечен жаваплы белгеч, жавапны корреспонденцияне теркөу журналында чыгучы номер белөн теркөп, адресатка пошта аша жиберэ яки имзаланғаннан соң 1 эш көнө эченде адресатка үзе тапшыра.

Электрон документ формасында, күлгөн мөрәжәгатькө жавап электрон

документ формасында мөрәжәгаттә курсателгән электрон почта адресы буенча яки мөрәжәгаттә курсателгән почта адресы буенча язма формада жиберелә.

IV. Административ регламентның үтепшешен контрольде тоту формалары

4.1. Ҙаваплы затларның административа регламент нигезләмәләрен үтәве буенча агымдагы контрольне гамәлгә ашыру тәртибе.

Административ регламент администрациясे белгече һәм муниципаль хезмәт күрсәтүгә таләпләр билгеләүче башка хокукий актларның үтепшешенә агымдагы контроль авыл жирлеге администрациясе житекчесе тарафыннан башкарыла.

Агымдагы контроль мережәгать үтепшешенә барышын оператив ачыклау, муниципаль хезмәт күрсәтү вчен жаваплы башкаруучының әлеге Административ регламент нигезләмәләрен, муниципаль хезмет күрсәтүгә таләпләр билгеләүче башка норматив хокукий актларны үтәвен тикшерү юлы белән уткарелә.

4.2. Муниципаль хезмәт күрсәту сыйфатының тулылығын планлы һәм планнан тыш тикшерүләр уткару тәртибе һәм вакытлычалығы.

Муниципаль хезмәт күрсәтүнен тулылығын һәм сыйфатын планлы һәм планнан тыш тикшерүләр уткаргендә муниципаль хезмәт күрсәтү белән бейле барлык мәсьәләләр (комплекслы тикшерүләр) яки аерым мәсьәләләр (тематик тикшерүләр) каралырга мөмкин. Тикшерү гариза бирученән конкрет мөрәжәгате белән бейле рәвештә башкарыла ала. Тикшерүләр уткару вакытын авыл жирлеге администрациясе житекчесе билгели.

4.3. Муниципаль хезмәт күрсәту барышында кабул ителә торган (гамәлгә ашырыла торган) каарлар һәм гамелләр (гамелсәләк) вечен затларның жаваплылығы.

Администрация белгечләре Муниципаль хезмет күрсәту барышында кабул ителгән (гамәлгә ашырыла торган) каарлар һәм гамелләр (гамелсәләк) вечен Россия Федерациясе законнарында каралган жаваплылыкны үз естенә ала.

4.4. Муниципаль хезмәт күрсәтүнен үтепшешен контрольде тоту тәртибенә һәм формаларына, шул исәптән гражданнар, аларның берләшмәләре һәм оешмалары тарафыннан таләпләр.

Хакимиятнен вәкаләтле затлары тарафыннан муниципаль хезмәт күрсәтүнә контрольде тоту дайми, һөрьяктәп һәм объектив булырга тикшерү.

Үз мөрәжәгатләрен карал тикшерүне аларның авторлары авыл жирлеге администрациясенән, шул исәптән башкаруучыдан телефон аша алынган мегълумат нигезендә башкара ала.

V. Муниципаль хезмет иноситуче орган, КСУ, шулай ук аларның вазыйфа затлары, муниципаль хизматтарнире, хезметчиарнире каарларына һәм гамелләренә (эшсәләгече) шикаять итүнен судка кадерге (судтан тыш) тәртибе

5.1. Гариза бируче муниципаль хезмет күрсәту барышында кабул ителгән (гамәлгә ашырыла торган) администрация һәм аның жағасын затларының каарларына һәм гамелләренә (гамелләренә) судка кадер (судтан тыш) шикаять бирү хокукина ия.

5.2. Гариза бируче шикаять бетән мөрәжәгать итә ала, шул исәптән тубәндәгә

очракларда:

- муниципаль хезмәт курсетү түрүндагы сорауны төркөү срогоын бозу;
- муниципаль хезмәт курсетү срогоын бозу;
- мәрәжәгать итүчедән Россия Федәрациясөнөн норматив хокукый актларында, Татарстан Республикасының норматив хокукый актларында, муниципаль хезмәт курсетү өчен муниципаль хокукый актларда каралмаган гамәлләрне гамәлгә ашыруны яки төкъдим итүне таләп итү;
- мәрәжәгать итүчедән Россия Федәрациясе норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы норматив хокукый актлары, муниципаль хезмәт курсетү Татарстан Республикасы законнарында һәм башка норматив хокукый актларында, муниципаль хокукый актларда каралмаган булса, Муниципаль хезмәт курсетүдән баш тарту;
- әгәр баш тарту нигезләре федәраль законнарда һәм аларга ярашлы рәвештә кабул ителгән Россия Федәрациясөнөн башка норматив хокукый актларында, Татарстан Республикасы законнарында һәм башка норматив хокукый актларында, муниципаль хокукый актларда каралмаган түләүнә таләп итү;
- муниципаль хезмәт курсетү нәтиҗәсөндө бирелгән документлардагы хаталарны һәм хаталарны төзетудан баш тарту яки мондый төзетмәләрнен билгеләнгән вакытын бозу;
- муниципаль хезмәт курсетү нәтиҗәләре буенча документлар бирү срогоын яки тәртибен бозу;
- әгәр туктату нигезләре федәраль законнарда һәм аларга ярашлы рәвештә кабул ителгән Россия Федәрациясөнөн башка норматив хокукый актларында, Татарстан Республикасы законнарында һәм башка норматив хокукый актларында, муниципаль хокукый актларда каралыган булса, Муниципаль хезмәт курсетүнә туктатып тору;
- мәрәжәгать итүчедән "дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр курсетүнә оештыру түрүнда" 27.07.2010 ел, 210-ФЗ номерлы Федәраль законның 7 статьясындагы 1 өлешиндәге 4 пунктында каралған очраклардан тың, муниципаль хезмәт курсетү өчен кирәклे документларны кабул итүден баш тартканда яки муниципаль хезмәт курсетүдән баш тартканда, аларның булышы һәм (яки) дөрөслеге курсетелмәгән документларны яки Мөгълуматны Муниципаль хезмәт курсетүдән баш тартканда таләп ителә.

5.3. Шикаять язма рәвештә көнбайыр, электрон рәвештә администрацияга, КФУ яки КФУ оештыручы Татарстан Республикасының тиешле дәүләт хакимиите органына бирелә.

5.3.1. Администрация жаваплы затларының каарларына һәм гамәлләренә (гамәлсезләгенә) шикаять хакимият баштыйы исеменә бирелә.

5.3.2. КФУ хезмәткөренәң каарларына һәм гамәлләрене (гамәлсәзлегенә) шикаять тиешле КФУ житәкчесенә бирелә.

5.3.3. КФУ каарлары һәм гамәлләре (гамәлсәзлеге) турында шикаять КФУ оештыручи булган Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенәң тиешле органы житәкчесенә бирелә.

5.4. Шикаять почта аша, факсимиль злемтә ярдәменде, КФУ аша, "Интернет" мәгълумати-телекоммуникация чөлтәрән, хакимиятнен рәсми сайтын, дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнәң бердем порталын яки дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнәң тәбәк порталын кулланып жибәрелергә мөмкин.

5.5. Гариза бирученәң шикаյтендә:

муниципаль хезмәт курсатуче органның, муниципаль хезмәт курсатуче органның вазифаи затның, яки каарлары һәм гамәлләре (гамәлсәзлеге) шикаять итеп торган муниципаль хезмәткөрнәң исеме,

- гариза бирученәң фамилиясе исеме, атисенәң исеме (соңғысы булганда), яшәү урыны турында белешмә – физик зат яки атама, гариза бирученәң кайда булыу турында белешмә-юридик зат, шулай ук контакт телефонны номеры (номеры), электрон почта адресы (адресы) (булган очракта) һәм мәрәҗәгать итүчөгө жавап жибәрелергә тиешле почта адресы;

- муниципаль хезмәт курсатуче органның, муниципаль хезмәт курсатуче органның вазыйфаи затының яки муниципаль хезмәткөрнәң шикаять итеп торган каарлары һәм гамәлләре (гамәлсәзлеге) турында мәгълумат;

- мәрәҗәгать итүчө муниципаль хезмәт курсатуче органның, муниципаль хезмәт курсатуче органның вазыйфаи затының яки муниципаль хезмәткөрнәң каары һәм гамәлләре (гамәлсәзлеге) белән килешми торган дәлилләр. Гариза бируче тарафыннан гариза бирученәң дәлилләрән раслаучы документлар (булган очракта) яки аларның күчәрмаларга татылышырыгра мөмкин

5.6. Килгән шикаять шикаյтләрне карау вәкаләтләре бирелгән вазыйфаи зат тарафыннан теркәлгән көннәң алышын башкарыш көнө дәвамында, а гариза биручадән документларны кабул итүдөн баш тарткан очракта яисө хаталарны тезеттүден баш тарткан очракта яисө мондый тезеттешең һилгелентен сробын бозуга шикаять биргән очракта - теркәлгән көннәң алышын башкарыш көнө дәзамында каралырга тиеш.

5.7. Шикаятьне карау нәтижәләре буенча авыл жирләгә башлыгы тубәндәгә каарларның берсен кабул итеп:

- шикаять кабул итеген каарының гамәлдән чыгару, муниципаль хезмәт курсату нәтижәсендә бирелгән документлардан хаталарны тәзстү, мәрәҗәгать итүчөгө Россия Федерациясенән норматив хокукий актларында, Татарстан Республикасының норматив хокукий актларында, муниципаль хокукий актларында, шулай ук башка формаларда эллинматен акчаларны кайтару рөвөштөндө канәгатъләндерелә;

шикаятьне канәгатъләндерүүн сыйя тарта.

5.7.1. Шикаять канегатындерелерге тиеш дип танылган очракта, гариза бирүчегэ муниципаль хезмәт курсөткөндө ачылтранган хокук бозуларны кичекмәстән бетерү максатында авыл жирләгәе администрациясаның гамәлләре турында мәгълүмат бирелә, шулай ук китерелгән үңайсызлыклар эчен тафу үтәнә һәм гариза бирүчегэ муниципаль хезмәт алу максатында бешкәрүлүргә тиешле алга таба гамәлләр турында мәгълүмат курсөтеле.

5.7.2. Шикаять канегатындерелерге дип танылган очракта, гариза бирүчегэ кабул ителгән каарның сәбәпләре турында өргүментлүк аңлатмалар, шулай ук кабул ителгән каарны шикаять иту тәтибе турында мәгълүмат бирелә.

5.8. Шикаять барышында яки карау нәтижәләре буенча административ хокук бозу яки жинаять составы билгеләре билгеләнгән очракта административ регламентның елеге булегенен б.б пункты нигезендө шикаятьләрне карау вәкаләтләре бирелгән вазыйфай зәт, көзметкәр булган материалларны шунда ук прокуратура органнарына жиберелер.

5.9. Административ регламентның елеге булегенен б.7 пунктында күрсәтелгән каар кабул ителгәннен соң бер көннөн да соңға калмыйча, гариза бирүчегэ язма рәвештә яки гариза бирүчөн телеге буенча электрон формада шикаятьнә карау нәтижәләре турында мотивацияле жәзеп жиберелә.

5.10. Гариза бирүчелерге муниципаль хезмәт курсетү барышында кабул ителгән гамәлләргә (гамәлсәзлекке) һәм каарларга судка кадер (судтан тыш) шикаять бирү хокуы турында мәгълүмат авыл жирләгәе хакимиятенең ресми сайтында һәм мәгълүмат стендларында урнаштырыла.